32. HAFTA

Afet Bilinci: Seminer ve Öğrenme Günlüğü

32

17-21 Mayıs 2027 · Kurban Bayramı haftası

ÖĞRENME ÇIKTISI · COĞ.10.6.4

Afetlerden korunma amacı ile afet bilinci oluşturmanın faydalarını yansıtabilme

Süreç bileşenleri

a) Afetlerden korunma amacı ile afet bilinci oluşturmanın faydalarına ilişkin deneyimlerini gözden geçirir.

b) Afetlerden korunma amacı ile afet bilinci oluşturmanın faydalarına ilişkin deneyimlerinden çıkarım yapar.

c) Afetlerden korunma amacı ile afet bilinci oluşturmanın faydalarına ilişkin çıkarımlarını değerlendirir.

Bugünün yolu

32. HAFTA

1	2	3	4	5
Seminer sunuları	**Aile planı**	**Öğrenme günlüğü**	**Ünite sonu**	**Ünite kapanışı**
2. adım 7 · s. 191	2. adım 8	s. 192	7-9 · s. 199	öz değerlendirme

Bu hafta neden kısa?

BAYRAM

17-19 Mayıs

- Kurban Bayramı tatili
- 19 Mayıs bayram tatiline denk gelir

20-21 Mayıs

- Perşembe ve cuma ders yapılır
- Seminer, aile planı, öğrenme günlüğü

Dersi pazartesi-çarşamba olan şube

- Bu hafta ders yok
- Öğrenme günlüğü ve ünite sonu evde

Gruplara geçiş: seminer ekipleri

8 GRUP

SÖZCÜ	YAZICI	ZAMAN VE MALZEME	HARİTA / VERİ OKUYUCU	KONTROLCÜ
Grubun cevabını sınıfla paylaşır.	Ortak cevabı yazar, tabloyu doldurur.	Süreyi izler, 2 dk kala uyarır; malzemeyi alır, teslim eder.	Haritayı, tabloyu ve grafiği okur, gösterir.	Yazımı, kaynağı ve doğruluğu denetler.

8 ekip · her ekip seminer sunusunu getirir · sözcü sunar

- Grupta “30 cm sesi” · söz hakkı isim kartıyla · farklı görüşlere saygı

Seminer sunularımızı paylaşalım

SEMİNER · 22 dk

Yapacağınız seminer için bilgi, belge, görsel vb. materyaller kullanarak bir seminer sunusu hazırlayınız.

Sunan ekip · 2-3 dk

- Konu ve hedef kitle
- Üç ana mesaj
- Bir görsel ve kaynağı
- Dinleyiciden istenen davranış

Dinleyenler

- Bir öğrendiğimi yazarım
- Bir öneri veririm
- Kaynağı sorarım

Sunuda olmalı

- Afet bilinci ve hazırlık (s. 190)
- Yaşadığımız yerin riskleri
- Ne yapmalı: çanta, toplanma alanı, aile planı

Seminerlerimizden ortak sonuç

SINIF

Her ekipten sonra tabloyu birlikte dolduralım:

Ekip ve konu	Hedef kitle	Ana mesaj	Önerimiz

Aile afet ve acil durum planı

2. ADIM 8

Sunu sonunda seminere katılım sağlayan arkadaşlarınızla ya da ailelerle birlikte afet ve acil durum eylem planı hazırlayınız.

Planda konuşulan başlıklar

- Mahallemizdeki acil durum toplanma alanı
- Ailece buluşma yeri ve iletişim yolu
- Afet ve acil durum çantası: yeri, sorumlusu
- Evdeki yapısal olmayan riskler (s. 187)

Sınıfta paylaşılmaz

- Adres ve telefon numaraları
- Sağlık bilgisi ve ilaçlar
- Aileye özel her bilgi — plan evde kalır

Aile planı ne işe yarar?

SORU

Aile afet ve acil durum planı, afet anında ve sonrasında ailenize hangi faydaları sağlar?

Aile planı ne işe yarar? — Örnek cevap

CEVAP

Aile afet ve acil durum planı, afet anında ve sonrasında ailenize hangi faydaları sağlar?

Örnek cevap

- Herkes ne yapacağını ve nerede buluşacağını bilir; panik ve zaman kaybı azalır.
- İletişim kesilse de aile toplanma alanında ya da buluşma yerinde bir araya gelir.
- Çanta ve belgeler hazırdır; ilk ihtiyaçlar karşılanır.
- Kitap: afet bilinci kazanmış birey ve toplum daha koordineli hareket eder (s. 190).

Bilgimizi Yoklayalım

YOKLAMA 12

Kitaba göre afet bilinci ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A Yalnız afet öncesinde risklerin farkında olmayı kapsar.

B Afetlere dirençli yaşam alanlarının oluşturulmasında ön koşuldur.

C Yalnız kamu kurumlarının sahip olması gereken bir farkındalıktır.

D Afete hazırlıkla bir ilişkisi yoktur.

E Afet çantası hazırlamak afet bilincinin oluşum sürecinde yer almaz.

Bilgimizi Yoklayalım — Cevap

YOKLAMA 12

Kitaba göre afet bilinci ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A Yalnız afet öncesinde risklerin farkında olmayı kapsar.

B **Afetlere dirençli yaşam alanlarının oluşturulmasında ön koşuldur.**

C Yalnız kamu kurumlarının sahip olması gereken bir farkındalıktır.

D Afete hazırlıkla bir ilişkisi yoktur.

E Afet çantası hazırlamak afet bilincinin oluşum sürecinde yer almaz.

Kitap s. 190: afetlere dirençli yaşam alanlarının oluşturulmasında afet bilinci farkındalığı ön koşuldur. Afet bilinci afet esnası ve sonrasını da kapsar, bireyleri ve toplumu ilgilendirir, hazırlıkla ilişkilidir; afet çantası hazırlama oluşum adımlarındandır.

Öğrenme günlüğü

BİREYSEL · 14 dk

Öğrenme yolculuğundaki deneyim ve öğrenmeleriniz ile bu süreçte yaşadığınız önemli anları bu alana not ediniz.

1. soru	Afet bilinci ile ilgili öğrendiğiniz en ilginç bilgi neydi?
2. soru	Afet bilinci ile ilgili öğrendiğiniz hangi bilgileri günlük hayatınızda kullanabilirsiniz?
3. soru	Afet bilinci ile ilgili hangi konuda daha fazla bilgi edinmek isterdiniz?
4. soru	Toplumların afetler karşısında ortaya koydukları tutum ve davranışlar ile sosyokültürel yapıları arasında nasıl bir ilişki olduğunu yorumlayınız.

Öğrenme günlüğü — 4. soru

4. SORU

Toplumların afetler karşısında ortaya koydukları tutum ve davranışlar ile sosyokültürel yapıları arasında nasıl bir ilişki olduğunu yorumlayınız.

Öğrenme günlüğü — 4. soru — Örnek cevap

CEVAP

Toplumların afetler karşısında ortaya koydukları tutum ve davranışlar ile sosyokültürel yapıları arasında nasıl bir ilişki olduğunu yorumlayınız.

Örnek cevap

- Afet bilinci güvenli yaşam kültürünün bir parçasıdır (s. 190): kültür, afete hazırlanma biçimini etkiler.
- Japonya'da hasarlı binalar bırakılmış, sergi ve müzeler kurulmuştur: afetlerle yaşamayı öğrenmek kültürün parçası olmuştur (s. 183).
- Afet bilinci kazanmış toplum dayanışma içinde ve daha koordineli hareket eder; toplumsal katılım bu bilincin adımıdır (s. 177, 190).
- Erzincan depremi türküye dönüşmüştür: afetin acısı kültürel belleğe yansır (s. 174).

Dirençli yaşam alanının altı özelliği

SORU 7-9

Sağlamlık

Bir yapının şok ve stres karşısında işlevini sürdürme gücü sağlamlık olarak adlandırılmaktadır.

Uyum sağlama

Herhangi bir olay karşısında geçmiş alışkanlıkları da bir kenara bırakarak ve olayın gereklerine göre hareket ederek süreci yönetmek, günün teknolojik ve yönetsel yapısına uygun karar vererek sürekli gelişmeyi öncelemektir.

Yedeklilik

Öngörülemeyen yıkıcı bir afet veya olay karşısında bu durumla başa çıkma noktasında acil durum kaynağının devreye alınmasıdır.

Esneklik

Kurumların ve toplumun yaşanan olay karşısında değişime hazırlanma ve bu değişime hızla yanıt verme kapasitesidir.

Kapsayıcılık ve entegrasyon

Toplumun tüm paydaşlarının riskler ve afetler karşısında oluşturulan politikalara aktif katılımı ve uyumudur.

Kaynaklara sahip olma

Kriz ve afet anında tüm yerel hizmetlerin hızlı bir şekilde eski hâline getirilmesi ve temel hizmetlerin işlevselliğinin yeniden sağlanması kabiliyetinin olmasıdır.

Ünite sonu — Soru 7

SORU 7

Bir yerleşme alanını afete dirençli hâle getirecek unsurları; afet öncesi, afet esnası ve afet sonrasında yapılması gerekenler şeklinde kategorize ederek aşağıya yazınız.

Afet

Öncesinde	Esnasında	Sonrasında

Ünite sonu — Soru 7 — Örnek cevap

CEVAP

Bir yerleşme alanını afete dirençli hâle getirecek unsurları; afet öncesi, afet esnası ve afet sonrasında yapılması gerekenler şeklinde kategorize ederek aşağıya yazınız.

Afet

Öncesinde

- Riskler ve mekânsal analizler, kritik tesisler belirlenir
- Erken uyarı kurulur
- Bilinçlendirme ve tatbikat
- Sağlamlık: dayanıklı yapılar
- Kapsayıcılık: paydaşlar politikalara katılır

Esnasında

- Esneklik: değişime hızla yanıt
- Yedeklilik: acil durum kaynağı devreye alınır
- Uyum sağlama: olayın gereklerine göre süreci yönetme
- Erken uyarı ve tahliye

Sonrasında

- Kaynaklara sahip olma: yerel hizmetler hızla eski hâline getirilir
- İyileştirme ve yeniden inşa
- Uyum sağlama: sürekli gelişmeyi öncelemek

Ünite sonu — Soru 8

SORU 8

Yaşadığınız yerde yaşanma ihtimali olan bir afet türüne yönelik dirençli yaşam alanı oluşturmak isteyen bir çalışma grubu içerisinde olsaydınız arkadaşlarınıza öncelikle aşağıdaki unsurlardan hangilerini önerirdiniz? İşaretleyiniz.

Unsur	Öneri	Gerekçe (kitaptan)
Afet esnasında ortaya çıkabilecek riskler belirlenmeli	☐	
Afet tahmin ve erken uyarı sistemleri kurulmalı	☐	
Afete karşı bilinçlendirme çalışmaları planlanmalı	☐	
Afete karşı tatbikat yapılmalı	☐	
Afete karşı duyarlı alanlara yönelik mekânsal analizler yapılmalı	☐	
Kritik öneme sahip tesis ve altyapılar belirlenmeli	☐	

Ünite sonu — Soru 8 — Örnek cevap

CEVAP

Yaşadığınız yerde yaşanma ihtimali olan bir afet türüne yönelik dirençli yaşam alanı oluşturmak isteyen bir çalışma grubu içerisinde olsaydınız arkadaşlarınıza öncelikle aşağıdaki unsurlardan hangilerini önerirdiniz? İşaretleyiniz.

Unsur	Öneri	Gerekçe (kitaptan)
Afet esnasında ortaya çıkabilecek riskler belirlenmeli	✓	Tehlike ve risklerin belirlenmesi afet yönetiminin ilk ve en önemli adımlarındandır (s. 185)
Afet tahmin ve erken uyarı sistemleri kurulmalı	✓	Afeti önceden tespit edip haberdar etmek zararı azaltır (s. 185)
Afete karşı bilinçlendirme çalışmaları planlanmalı	✓	Afet bilinci, dirençli yaşam alanı oluşturmanın ön koşuludur (s. 190)
Afete karşı tatbikat yapılmalı	✓	Eğitim ve saha tatbikatları afete hazırlığın unsurudur (s. 190)
Afete karşı duyarlı alanlara yönelik mekânsal analizler yapılmalı	✓	Konum, yer şekilleri, jeolojik yapı afet riskini belirler (s. 185, 187)
Kritik öneme sahip tesis ve altyapılar belirlenmeli	✓*	Kitapta bu adla yok; nükleer tesislerin yer seçimi (s. 173), temel hizmetler (s. 180)

✓ kitapla desteklenir · ✓* kitapta bu adla yok, gerekçeli öneri kabul · öncelik sırası görüştür

Ünite sonu — Soru 9

SORU 9

Dirençli yaşam alanı oluşturmada toplumsal farkındalık oluşturulmasının önemi nedir? Açıklayınız.

Ünite sonu — Soru 9 — Örnek cevap

CEVAP

Dirençli yaşam alanı oluşturmada toplumsal farkındalık oluşturulmasının önemi nedir? Açıklayınız.

Örnek cevap

- Afet bilinci kazandırılmış toplum, dirençli yaşam alanı oluşturmanın ön koşuludur (s. 190).
- Bilinçli toplum afet esnasında hayat kurtarma, dayanışma ve iletişimde koordineli hareket eder; maddi kayıplar azalır (s. 190).
- Toplumun tüm kesimleri riskler karşısındaki politikalara katılır: kapsayıcılık ve entegrasyon (s. 180; Potenza, s. 177).

Ünitede neler öğrendik?

ÜNİTE KAPANIŞI

İyi uygulamalar · 6.1

- Önlenemeyende zarar azaltma, önlenebilende önleme (s. 171)
- Gaziantep, Potenza (s. 175-177)

Dirençli yaşam alanı · 6.2

- Altı özellik: sağlamlık, uyum sağlama, yedeklilik, esneklik, kapsayıcılık, kaynaklara sahip olma (s. 180)

Korunma · 6.3

- Risk belirleme, erken uyarı
- Yapısal ve yapısal olmayan önlemler (s. 185-187)

Afet bilinci · 6.4

- Hazırlık ve doğru uygulama (s. 190)
- Topluluk, seminer, aile planı

Öz değerlendirme	Evet	Kısmen	Henüz
1. Afetlerle mücadelede farklı ülkelerin iyi uygulama örneklerini karşılaştırabiliyorum.	☐	☐	☐
2. Afete dirençli yaşam alanının altı özelliğini örnekle açıklayabiliyorum.	☐	☐	☐
3. Yaşadığım yerin özelliklerine göre afetlerden korunma uygulaması seçebiliyorum.	☐	☐	☐
4. Afet bilincinin bana, aileme ve topluma faydalarını açıklayabiliyorum.	☐	☐	☐

Çıkış Kartı

ÇIKIŞ KARTI

Çıkmadan önce kâğıdına yaz:

1. Afet bilinci sana ve ailene hangi faydayı sağlar? Bir örnek yaz.

2. Dirençli bir yaşam alanı için afet öncesinde yapılacak iki çalışma yaz.

3. Bu ünitede en çok hangi çalışmada zorlandın?

Bu hafta evde

BU HAFTA EVDE

- Kitap s. 196-198 ünite ölçme ve değerlendirme sorularını (1-6) çöz.
- Çalışma kâğıdı 16. madde: öz değerlendirme.
- Öğrenme günlüğün bitmediyse tamamla (s. 192).
- MEBİ ya da EBA'da 6. ünite konu tekrarını yap.

Kaynaklar ve Haklar

KAYNAKÇA

Ders kitabı. Coğrafya 10. Sınıf Ders Kitabı (Ortaöğretim), 2026-2027 baskısı. **Yazarlar:** Alper Soyatlar, Bülent Akça, Mehmet Ekici, Yıldıray Türkmen. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları No 10141 · Ders Kitapları Dizisi No 2174 · ISBN 978-975-11-8921-9. Slaytlardaki “Kitap s. …” etiketleri bu baskının sayfalarıdır.

Öğretim programı ve etkinlikler. Coğrafya dersi öğretim programı (2026 nüshası): Talim ve Terbiye Kurulunun 23.05.2024 tarihli ve 20 sayılı kararıyla kabul edilen, 13.05.2026 tarihli ve 53 sayılı kararıyla güncellenen program.

Haklar ve lisans. Ders kitabından alınan metin, soru ve görsellerin hakları Millî Eğitim Bakanlığına aittir; eğitim ve öğretim amacıyla, kaynak gösterilerek alıntılanmıştır (5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu md. 34). Sunumun tasarımı, ders akışı, etkinlik kurgusu, örnek cevaplar ve öğretmen notları okulapp.org'un özgün katkısıdır; yalnız bu katkılar CC BY 4.0 lisansıyla paylaşılır. Resmî bir Bakanlık materyali değildir.